

Meddelelse om tilladelse til vandløbsregulering:

Hjerk Nor - fjernelse af sluse ud mod Limfjorden

Skive Kommune godkender hermed et reguleringsprojekt hvor slusen fjernes ved Hjerk Nors udløb i Lysen Bredning i Limfjorden. Der ved genskabes det naturlige udløb fra noret og ud i Limfjorden. Projektet har været i offentlig høring fra den 8. juli til 5. august 2019.

Godkendelsen meddeles med hjemmel i "Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v." (bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016) § 9 og 10 og er behandlet efter kapitel 5 i bekendtgørelsen. Desuden "Bekendtgørelse af lov om vandløb" (lovbekendtgørelse nr. 127 af 26/01/2017) §48.

Formålet med projektet er at genskabe naturlige forhold for udløbet af Hjerk Nor ud i Limfjorden. Det sker ved at fjerne slusen i forbindelse med nedlæggelse af sluselaget.

Hjerk Nor ligger i den vestlige del af Salling som en del af Vium Mølleåsystemet.

TEKNISK FORVALTNING Byg og Miljø

Postboks 509
Rådhuspladsen 2
7800 Skive
Tlf.: 99 15 55 00
Fax:
CVR-nr.: 29189579

www.skive.dk

Reference: 779-2017-38908

Henvendelse til:
Flemming Kofoed
Direkte tlf.: 9915 3646
flko@skivekommune.dk

Vilkår

Godkendelse meddeles på følgende vilkår:

1. Projektet anlægges som beskrevet i godkendelsen.
2. Enhver fremtidig vedligeholdelse af grus banken i udløbet fra noret til fjorden påhviler Skive Kommune.
3. Enhver fremtidig vedligeholdelse af gangbroen/spangen over udløbet påhviler Skive Kommune, da den indgår i det kommunale stinet i området.
4. Anlægsarbejdet må ikke medføre transport af sand, mudder eller andre stoffer til den nedstrøms liggende del af vandløbet og fjorden.
5. Entreprenøren skal 14 dage inden anlægsarbejdets igangsættelse kontakte Museum Salling, som skal have mulighed for at overvåge anlægsfasen med henblik på arkæologiske fund. Kontakt info@museumsalling.dk
6. Hvis der findes spor af fortidsminder eller arkæologiske genstande under anlægsarbejdet, skal arbejdet straks standses. Fundet skal derefter anmeldes til Museum Salling på tlf. 99 15 68 45 eller pr. mail til info@museumsalling.dk
7. Godkendelsen bortfalder, hvis ikke den er udnyttet senest 3 år fra godkendelsesdatoen.

Baggrund og formål

Projektet har til formål at genskabe det naturlige udløb fra Hjerk Nor og ud i Lysen Bredding i Limfjorden.

-Slusen og den beton som slusen er opbygget af fjernes.

-Der udlægges en mindre stenbanke i udløbet, så der bliver et lille fald på udløbet. Det giver Hjerk Nor en vandstand der er 10-15 cm højere end fjordens normale vandstand, så noret holdes fersk. Ved høj vandstand i fjorden vil saltvand kunne trænge ind i noret.

-Den nuværende bro erstattes af en ny gangbro/spang over udløbet.

På den baggrund har Skive Kommune udarbejdet et projekt og indgået lodsejeraftaler i forbindelse med realisering af projektet. Projektbeskrivelsen findes sidst i dette dokument.

Projektet indeholder to elementer; fjernelse af slusen og udlægning af en grusbanke i udløbet så vandstanden i noret hæves med 10 – 15 cm

Projektets parter

Ansøger:

Skive Kommune
Byg og Miljø
Rådhuspladsen 2, 7800 Skive

Berørte lodsejere:

Ejere af Humlegårdvej 10, 7860 Spøttrup:
Bodil Ragna Bækhøj Sørensen, Karsten Bækhøj Sørensen

Digelaugget:

v/ Svenning Sørensen, Norvej 12, 7860 Spøttrup

Projektets lokalitet

Matrikel: 1, Humlegård, Krejbjerg

Projektarbejdet omfatter kun et begrænset område omkring selve slusen og et lille stykke af udløbet.

Projektet vil give en vandstandshævning på 10 – 15 cm i noret ved normal vandstand i Limfjorden. Ved forhøjet vandstand i Limfjorden vil fjordvand strømme ind i noret i større eller mindre grad alt efter vandstanden i fjorden. Ved meget høj vandstand i fjorden gør projektet ingen forskel, da fjordvand i flere år har løbet hen over digerne og ind i noret udenom slusen.

Vandløbet Vium Mølleå

Slusen har kun i mindre grad været en spærring for faunaen i Vium Mølleåsystemet, da den ved almindelige vandstandsforhold har stået åben. Kun i kortere perioder med forhøjet vandstand i fjorden har slusen været lukket og spærret for faunaen. Når slusen fjernes, vil der være fuld faunapassage mellem Hjerk Nor / Vium Mølleå og Limfjorden.

Den udlagte grus banke i udløbet har ingen betydning for faunapassagen, da den indgår som et naturelement i vandløbet.

Projektets indhold

Slusen og betonbygværket fjernes og der skabes fri adgang mellem fjorden og Hjerk Nor / Vium Mølleå. Desuden udlægges der en mindre grus banke på bunden af udløbet, der skal hæve vandstanden i noret med 10 – 15 cm. Dette bevirker at noret holdes fersk når fjorden har sin normale højde. Den eksisterende gangbro erstattes af en ny gangbro/spang.

Myndighedens vurdering

Projektet har været i høring fra den 8. juli til den 5. august 2019 og har den 25. marts 2019 fået dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Der indkom ingen bemærkninger til projektet.

Vurdering af de afstrømningsmæssige konsekvenser

Under normale vandstandsforhold i fjorden har den nuværende slusen ingen funktion, da den står åben. Det vand, der løber ud af noret, skubber ganske enkelt sluseportene op. Når vandstanden i fjorden er høj lukker sluserne og forhindrer derved vand fra fjorden i at strømme ind i noret. Ved meget høj vandstand har slusen dog ingen funktion, da vandet strømmer ind over digerne og ind i noret.

Når slusen fjernes, vil der være åben forbindelse mellem noret og fjorden. Den planlagte grus banke i udløbet vil ikke ændre vandets udløb i fjorden. Vandstanden i den fjordnære del af noret vil blive hævet med 10 – 15 cm, når der er normal vandstand i fjorden og lav vandføring i Vium Mølleå. Ved høj vandstand i fjorden og ved høj vandføring i Vium Mølleå vil grus banken have mindre eller ingen betydning. Det skal nævnes, at grus banker er et naturligt element i vandløb.

Med nedlæggelse af slusen og digelaget har digelaget accepteret de kommende vandstandsforhold i noret.

Vurdering af de miljømæssige konsekvenser

Projektet vurderes ikke at have væsentlige konsekvenser for vandløbssystemet Vium Mølleå og Gjeddebæk. Med projektet skabes der en naturlig faunapassage til og fra vandløbene til gavn for bl.a. ørreder.

Etablering af en grus banke i afløbet vil sikre at noret forbliver fersk ved almindelige vandstandsforhold i fjorden. Dette efterligner til dels effekten af en sluse, dog uden at være en faunaspærring.

Projektet har den 25. marts 2019 fået dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3.

Vurdering i forhold til Natura 2000-områder og bilag IV arter

Vurdering i forhold til Natura 2000-områder

Der er foretaget en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, har en væsentlig påvirkning af Natura 2000-områder. Natura 2000 områder er et netværk af beskyttede naturområder i EU. Områderne skal bevare og beskytte naturtyper og vilde dyre- og plantearter, som er sjældne, truede eller karakteristiske i EU-landene.

Nærmeste Natura 2000-område er H31: Kås Hoved, der findes ca. 12 km sydvest for projektet. Projektet er et lokalt og kortvarigt indgreb, der ikke vurderes at påvirke de omkringliggende arealer.

På den baggrund vurderer Skive Kommune at habitatområde nr. 31, ikke vil blive påvirket af projektet.

Vurdering i forhold til habitatdirektivets bilag IV arter

Arter beskyttet ifølge habitatdirektivets bilag IV må ikke indfanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, deres yngle- og rasteområder må ikke beskadiges eller forstyrres.

Der er ifølge Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV registreret følgende bilag IV-arter i området omkring projektet:

- Vandflagermus
- Sydflagermus
- Odder
- Markfirben
- Stor Vandsalamander
- Spidssnudet frø
- Strandtudse

Skive Kommune har ikke kendskab til andre bilag IV arter i området. Der vil være nogle kortvarige forstyrrelser i forbindelse med anlægsarbejdet, men Skive Kommune vurderer, at det ikke vil påvirke områdets funktion som potentielt yngle- eller rasteområde for bilag IV-arterne.

Økonomi og tidsplan

Anlægsudgifterne forventes at beløbe sig til ca. 765.000 kr.

Energinets Grøn Ordning afholder alle udgifter til projektet.

Skive Kommune forventer at gennemføre anlægsarbejdet i efteråret 2019.

Aktindsigt

Der gøres opmærksom på retten til aktindsigt i henhold til vandløbslovens § 77.

Godkendelse efter anden lovgivning

Godkendelse omhandler kun forhold, der behandles med hjemmel i vandløbsloven.

Reguleringsprojektet kræver dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3, da restaureringen medfører en tilstandsændring i beskyttede naturtyper. Dispensationen er meddelt den 25. marts 2019.

Kystdirektoratet har meddelt dispensation til projektet inden for strandbeskyttelseslinien den 14. august 2019.

Godkendelsesprocedure

Reguleringsprojektet har været i 4 ugers offentlig høring i perioden 8. juli til 5. august 2019. Skive Kommune har ikke modtaget indsigelser til projektet, men har modtaget positive bemærkninger til projektet. Alle berørte lodsejere har accepteret projektet.

Kommunens godkendelse af projektet offentliggøres på Skive Kommunes hjemmeside den 9. august 2019 med 4 ugers klageperiode. Klagefristen er den 6. september 2019.

Godkendelsen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Indgives der klage, må godkendelsen ikke udnyttes før Miljø- og Fødevarerklagenævnets afgørelse foreligger.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på <https://naevneneshus.dk>. Klageportalen kan også findes via www.borger.dk og www.virk.dk. Du kan logge på med NEM-ID.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klage-portalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Konkrete spørgsmål om brug af Klageportalen kan rettes til e-mail nh@naevneneshus.dk eller telefon 72 40 56 00

Med venlig hilsen

Flemming Kofoed
Biolog

Dette brev er sendt til

Lodsejere

8. Bodil Ragna- og Karsten Bækhøj Sørensen, Humlegårdvej 10, 7860 Spøttrup

Formand for dige-sluselauget

9. Svenning Sørensen, Norvej 12, 7860 Spøttrup

Interesseorganisationer

- Danmarks Naturfredningsforening: dn@dn.dk og skive@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund: post@sportsfiskerforbundet.dk, lbt@sportsfiskerforbundet.dk, jkm@sportsfiskerforbundet.dk
- Museum Salling: info@museumsalling.dk
- Dansk Ornitologisk Forening: natur@dof.dk og skive@dof.dk
- Friluftsrådet, Kreds Limfjord Syd: anniob@outlook.dk
- Lystfiskerforeningen for Skive og omegn: helge-jakob-sen@fiberpost.dk

19. februar 2019

Natur- og stiprojekt

Hjerk Nor – fjernelse af sluse

Teknisk projektbeskrivelse, februar 2019

Digelaget ved Hjerk Nor ønsker at nedlægge sig selv, da landbrugsinteresserne gennem årene er blevet mindre. I forbindelse med nedlæggelse af digelaget ønsker de at forskønne området. Det skal ske ved at fjerne ikke naturlige materialer som slusen og betonudlægningen op ad digerne. Stierne på digerne og broforbindelsen over udløbet skal bevares af hensyn til de rekreative værdier. Efter ændringen nedlægges digelaget.

Projektet går ud på at fjerne betonen i slusebygværket og på digerne og åbne op for et uhindret udløb fra noret ud i fjorden. Den gamle bro, der er bygget oven på slusen, skal erstattes af en ny bro uden gelænder.

For at vandløbet mellem noret og fjorden kan virke som et vandløb, skal der være et fald på vandet, så noret overvejende vil være fersk og ikke bliver omfattet af søterritoriet. Dette sikres ved at der på en strækning på ca. 40 m udlægges sten på åbunden, så norets vandspejl kommer til at stå ca. 15 cm højere end fjordens vandspejl i normalsituationer.

Derudover skal den gamle kystsikring med betonfliser og beton fjernes og erstattes med naturlige materialer som ler og sten. Diget bliver liggende og den eksisterende bro erstattes af en ny bro henover norets udløb. Broen skal være 2,2 m bred og etableres uden gelænder, men med lister ovenpå plankerne langs siderne. Efter ønske fra Fiskeridirektoratet, anlægges broen uden gelænder, så den syner mindre i landskabet.

Projektet består af følgende elementer:

- Fjernelse af slusebygværk og bortskaffelse af beton.
- Fjernelse af digesikring med fliser og beton, samt bortskaffelse.
- Etablering af ny digesikring med lerjord og natursten.
- Etablering af ny brinksikring med paksten langs med udløbet.
- Etablering af grus banke på bunden af udløbet.
- Etablering af ny gangbro / spang (8 m frit spænd plus to forbindelsesstykker à 4 m) over udløbet.

Projektbeskrivelsen kan forklares ved hjælp af nedenstående kort:

TEKNISK FORVALTNING

Postboks 509
Rådhuspladsen 2
7800 Skive
Tlf.: 99 15 55 00
Fax:
CVR-nr.: 29189579
EAN-nr.

www.skive.dk

Reference: **779-2017-38908**

Henvendelse til:
Flemming Kofoed
Direkte tlf.: 99 15 36 46
flko@skivekommune.dk

Lyseblå streg:

Angiver ca. 80 m, hvor der skal kystsikres med naturmaterialer, sten og ler, efter at den gamle beton sikring er fjernet. Der bruges ler, paksten og hovedsten.

Grøn streg:

Angiver de to strækninger langs med udløbet på i alt. Ca. 80 m hvor der skal brinksikres. Der vil blive kørt med maskiner langs med udløbet, enten på jernplader og/eller bånd. Der bruges paksten.

Hvidt areal:

Angiver hvor der skal udlægges grus på udløbets bund for at få hældning på vandløbet. Gruset skal hæve vandspejlet med ca. 15 cm i den sydlige ende og der skal være et fald på vandspejlet på ca. 5 o/oo henover gruset. Der bruges paksten og gydegrus.

Rød streg:

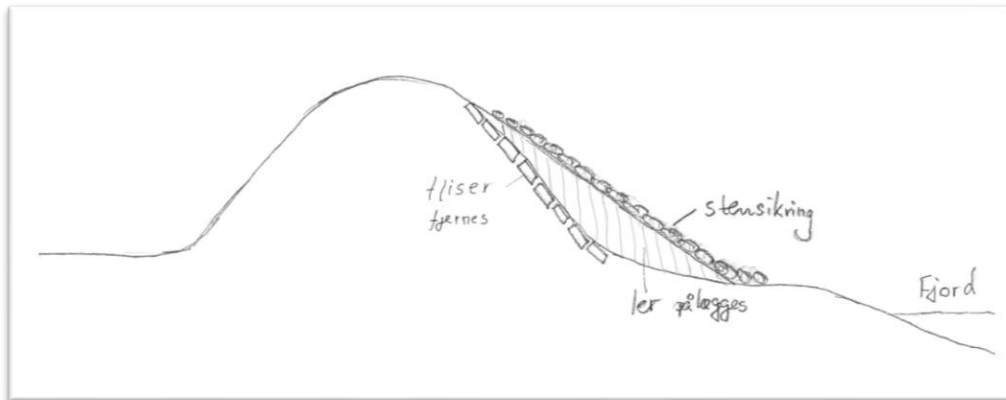
Angiver at broen over sluseværket skal erstattes af en ny gangbro på i alt 16 m, hvoraf der skal være et frit spænd på 8 m mellem 2 bropiller. Broen bygges af galvaniserede jernprofiler med påskruede egeplanker.

Kørevej – hensyn til beskyttet natur:

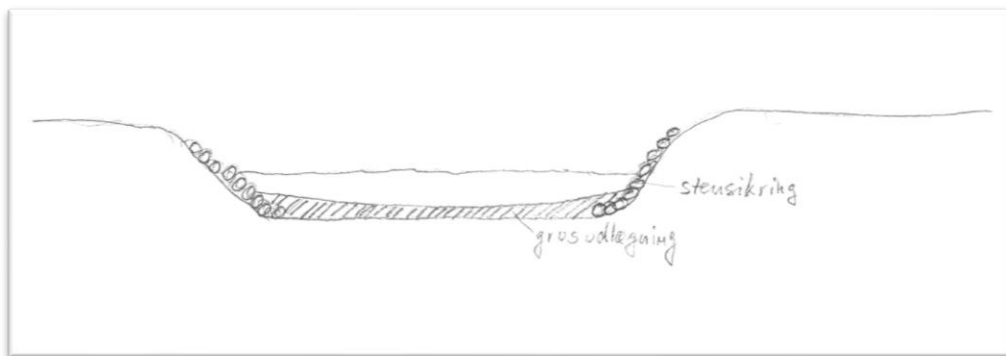
Ved Lysenvejs vestlige ende ved fjorden er der en lille vendeplads. Den skal bruges til entreprenørens "byggeplads" under arbejdet. Fra pladsen kan maskinerne køre langs med stranden frem til norets udløb, så der undgås at køre i beskyttet natur.

Det er nødvendigt at køre med maskiner omkring slusen og ca. 40 m ned langs med udløbet. Der vil blive kørt på udlagte jernplader og/eller maskiner med bånd, så den eksisterende vegetation skånes mest muligt.

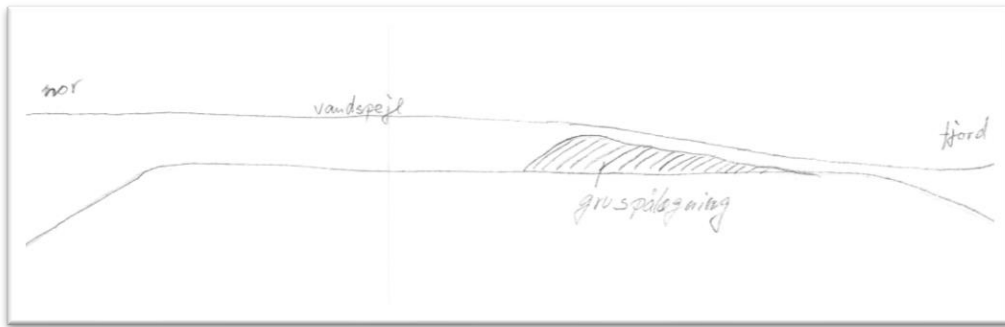
Skitsetegninger:

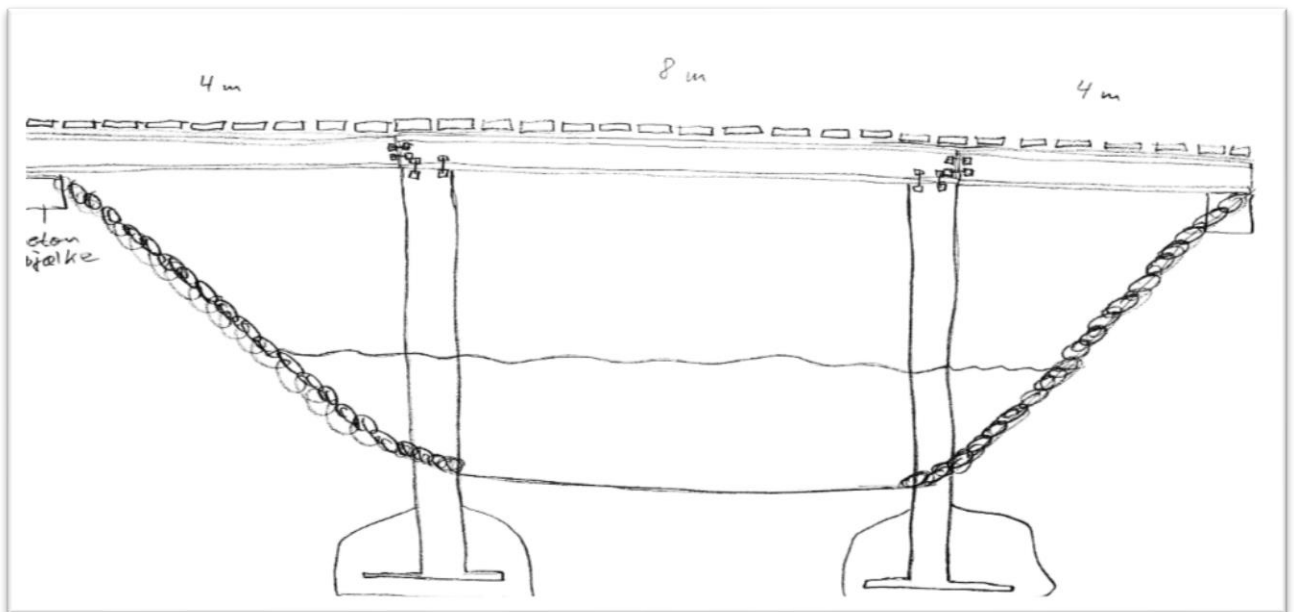
Digesikring mod fjorden – fjernelse af gamle fliser og beton og ny sikring med ler og store sten.

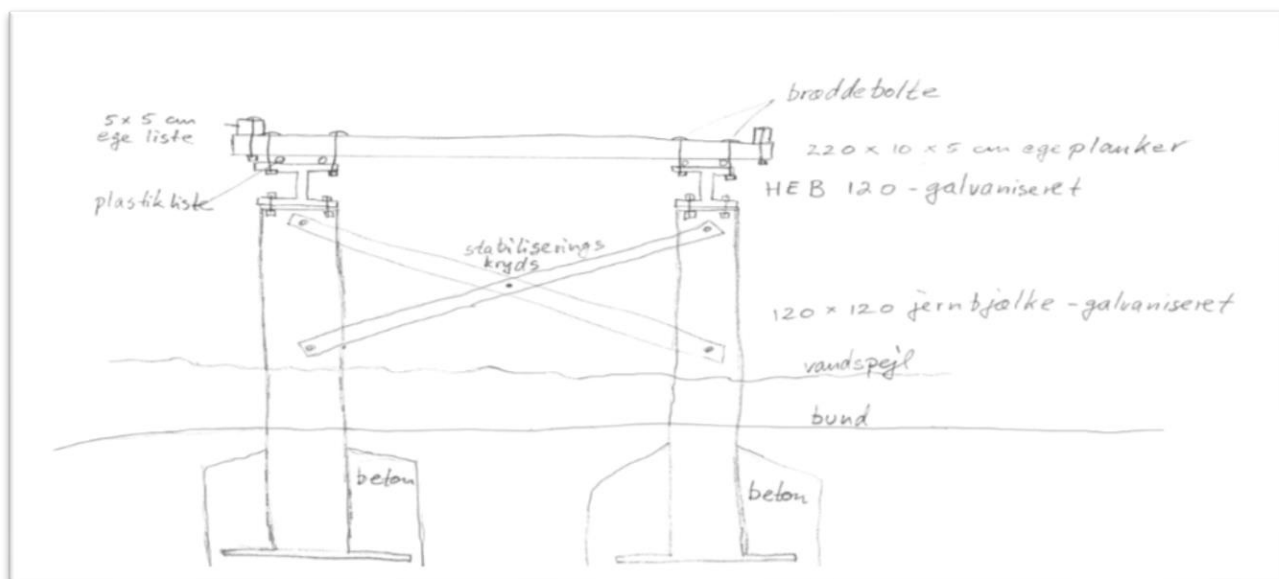
Brinksikring af afløbet – hvor der skal udlægges grus på bunden.

Grusudlæg i afløbet fra noret – der skal give et fald ud mod fjorden.

Bro over udløbet, længdeprofil – den opbygges af 2 galvaniserede jernbjælker med egetræs planker.

Bro over udløbet, tværprofil – jernbjælkerne hviler på firkantprofiler der nedstøbes i beton. Der monteres ikke gelænder men en lille liste i hver side.

Mængder - omtrentlig:

arbejde	længde m	forbrug per m	volume m ³
grus i afløb paksten	40	12	480
brinksikring paksten	80	2	160
kystsikring paksten	80	2	160
kystsikring hovedsten	80	2	160
kystsikring ler	80	4	320
beton fjernelse			
spang			